

Gonoreja - prijenos, simptomi, komplikacije i liječenje

Gonoreja, kapavac ili triper je **spolno prenosiva bolest** koju uzrokuje gram negativni diplokok ***Neisseria gonorrhoeae***. Spada u klasične spolno prenosive bolesti i dalje je unatoč padu incidencije rasprostranjena i u industrijskim i u nerazvijenim zemljama.

Srećom, u nas je sve rjeđa za razliku od SAD-a gdje je učestalost još uvijek visoka. U europskim zemljama i Hrvatskoj samo je 5 do 10% ginekoloških upala vezano uz gonoreju, dok u SAD-u taj postotak raste na čak 20-40%.

N. gonorrhoeae je prvi put opisao **Albert Neisser** 1879. godine. Radi se o unutarstaničnom koku **oblika zrna kave** koji se obično pojavljuje u paru. Raste na čokoladnom agaru s ugljičnim dioksidom. Pokretan je i ima pile koji mu služe za adherenciju na površinu. Na površini ima **proteine** koji se vežu za receptore stanica imunskog sustava i **sprječavaju imunološki odgovor**.

Živi na **toplim** i **vlažnim** dijelovima tijela poput grla, penisa, rektuma i vagine. Može se naći i u inficiranoj sjemennoj tekućini i vaginalnom sekretu. Pogoduje joj lužnati pH i temperatura od 36 do 37°C. Domaćin ne može razviti **imunu memoriju** na gonokoka, te je reinfekcija u budućnosti moguća.

Klinički se **infekcija** ovim spolno prenosivim uzročnikom u **žena** očituje kao mukopurulentni cervicitis (gnojna upala vrata maternice) i **akutni salpingitis** (upala jajovoda), a u muškaraca kao **balanopostitis** (upala prepucija i glavića penisa).

Put prijenosa i rizične skupine

Prenosi se **vaginalnim, oralnim i analnim** odnosom. Može se prenijeti i prstima nakon kontakta s **inficiranim dijelom tijela**, ali i prolaskom čeda kroz porođajni kanal. Povećani rizik imaju osobe koje često mijenjaju **spolne partnere** i prakticiraju nezaštićeni spolni odnos. Širenju infekcije pogoduju mjesečnica, intrauterini uložak (spirala), kao i **zahvati na maternici** (pobačaj).

Većina gonokoknih upala nastaje u adolescenata i često je udružena s **klamidijom**. Neliječena gonoreja povećava rizik prijenosa HIV-a. **Za razliku od većine spolno prenosivih bolesti, pogađa u prvom redu muškarce.** Nakon prvog kontakta rizik od infekcije je 50%, uz **3 do 5 dana** inkubacije (vrijeme od infekcije do pojave prvih simptoma). U 20% pacijentica gonoreja se nalazi na **više lokacija** – rodnica, mokraćna cijev, rektum, ždrijelo.

Simptomi gonoreje i klinički znakovi

Kod žena se uglavnom radi o tihoj, **asimptomatskoj upali**, dok se u muškaraca simptomi javljaju kroz **10 dana**. Tiha upala je glavni krivac za kasno postavljanje dijagnoze i prenošenje bolesti. Često situaciju dodatno kompliciraju **paralelne upale** klamidijom ili [trihomonasom](#).

Simptomi gonoreje kod žena su:

- mukopurulentni iscjedak (bijelo- žućkasti ili žuto-zelenkasti iscjedak)
- krvarenje
- dizurija (bolno, učestalo mokrenje)
- bolovi u donjem dijelu trbuha ili leđa

Simptomi gonoreje kod muškaraca su:

- bjelkasto- žuti iscjedak
- dizurične tegobe – peckanje, žareća bol pri mokrenju

Komplikacije neliječene gonoreje

Ako se **gonokokna infekcija** ne liječi može se proširiti na gornje dijelove **genitalnog trakta**. Kod žena zahvaća maternicu, jajovode i jajnike i dovodi do nastanka **upalne bolesti zdjelice** (PID – pelvic inflammatory disease) koja se očituje:

- [povišenom temperaturom](#)
- bolovima u donjem dijelu trbuha
- [mučninom](#)
- [povraćanjem](#)
- dispareunijom (bol prilikom spolnog odnosa)
- nepravilnim krvarenjima

Kod muškaraca zahvaća **prostatu** i **testise**. Najteža posljedica neliječene gonoreje je **neplodnost**.

Kod duljeg trajanja infekcije može doći do **oslobađanja endotoksina** i diseminacije gonokoka, te pojave sistemnih smetnji: **artritis** (najčešće zahvaćen koljeni zglobovi) i generalizirani osip, te puno rjeđe endokarditis, [meningitis](#) i perihepatitis.

Gonoreja u **trudnica** ima nepovoljan tok i može dovesti do **upale plodovih ovoja** (chorioamnionitis), prijevremenog prsnuća vodenjaka i prijevremenog poroda. Prolaskom čeda kroz porođajni kanal zaražene majke može doći do gonokoknog konjunktivitisa novorođenčeta, te posljedično tome do **sljepoće**.

Dijagnoza gonoreje

Temelj dijagnoze je kultivacija organizma iz mokraćnog sustava. Može se detektirati i **uzimanjem brisa** sa inficiranog područja – penisa, rektuma, vagine, grla. Važno je uzorke držati na povoljnoj temperaturi, suhom i uz 5% CO₂.

Pregledom **vlažnog preparata** pod mikroskopom vide se brojni leukociti. Bojanjem po Gramu vide se diplokokci unutar leukocita. Klamidija prati 50% gonokoknih upala vrata maternice.

Liječenje gonoreje

Odlučujući značaj u prekidu prirodnog tijeka i nastanka komplikacija gonokokne infekcije igra rana dijagnostika i rano liječenje. Gonoreja se liječi antibioticima. **Potrebno je istovremeno liječiti oba partnera.**

Zbog sve veće učestalosti otpornosti na penicilin, danas gonoreju donjeg i gornjeg spolnog sustava liječimo cefalosporinima, doksiciklinom i azitromicinom. Kombinirana terapija je dobar izbor zbog usporednih upala klamidijom.

U liječenju gonokokne infekcije **nema alternativnih mogućnosti.** Nepravilno

liječenje ili izostanak antibiotske terapije mogu imati previsoku cijenu za oba partnera. Kako se u liječenju koriste visoke doze antibiotika, preporučuje se obratiti pozornost na **prehranu i regeneraciju vaginalne flore**.

Prirodno liječenje gonoreje

Premda se kada su u pitanju spolne bolesti koje mogu izazvati neplodnost ne preporučuje liječenje "alternativnim metodama", pronašli smo neke metode koje mogu pomoći u ublažavanju simptoma. Nipošto nemojte ove prirodne lijekove konzumirati bez prethodne konzultacije sa stručnjakom, odnosno liječnikom.

Obavezno se pridržavajte uputa na pakiranjima navedenih preparata.

- **Ekstrakt maslinova lista** - Oleuropein je snažan sastojak koji ima antibakterijsko djelovanje što su dokazala i istraživanja provedena u svrhu liječenja gonoreje, klamidije i sifilisa.
- **Koloidno srebro** - djeluje slično poput ekstrakta maslinova lista, koloidno srebro je reklamirano kao najjači antibiotik na svijetu. Prije nego je farmaceutska industrija profitirala, srebro se koristilo za liječenje svih virusnih i bakterijskih infekcija. Međutim, kod konzumacije koloidnog srebra morate biti oprezni. Većina koloidnog srebra koje se prodaje, nažalost ne odgovara profilu pojedinca.
- **Ulje divljeg origana** - ima antiseptičko, antifungalno, antivirusno i antiparazitsko djelovanje. Ulje divljeg origana uništava čak i bakterije poput [MRSA-e](#). Ulje divljeg origana možete potražiti i u našem [Web Shopu](#).
- **Konzumacija ove hrane** može vam pomoći u borbi protiv gonoreje: grah, cjelovite žitarice, sjemenke, svježe voće i povrće, ječam, [češnjak](#), [kurkuma](#), đumbir, kajenski papar.

Ako ste uspjeli riješiti svoj problem s gonorejom, nekom alternativnom metodom - ostavite komentar.